

Handlingsplan Köpings kommun för samverkan i brotts- och trygghetsskapande arbete under 2024

FOKUSOMRÅDE (Baserad på Samlad lägesbild)
Förebyggande arbete mot barn, unga och unga vuxna i ANDT frågor. Ansvarig förvaltning/bolag Kommunledningsförvaltningen, social och arbetsmarknadsförvaltningen , utbildningsförvaltningen, kultur och fritid samt polis
PROBLEMBESKRIVNING Fokusområde
<p>Brottslighet kopplat till medborgare handlar i stort om att fler brukar droger. Brottsligheten handlar till en viss del av bruket samt att unga/ unga vuxna utgör en del av överlåtelseledet.</p> <p>Narkotikaproblematiken sker i princip veckans alla dagar. Droghandel och hantering av droger sker i kommunens offentliga rum och i krogmiljöer.</p> <p>Narkotikaproblematiken genererar olika former av brottslighet tex våldsbrott, stöldbrottslighet etc. vilket i sin tur skapar oro och upplevd otrygghet där hanteringen sker. Främst drabbas närområdet men på sikt hela samhället. I Embrace rapporteras det in att droghantering sker öppet i samhället på olika platser.</p> <p>Alkoholdrickandet har under en längre tid minskat hos ungdomar men nu kan man se en liten ökning. I liv hälsa ung undersökningen 2023, kan man läsa att av alla ungdomar i årskurs 7,9 och årskurs 2 på gymnasiet har 8 % provat narkotika, 13 % dricker alkohol en gång i månaden och 35 % har provat alkohol någon gång. 4 % av gruppen är dagligrökare, 2 % av gruppen är dagligrökare av Vape (e-cigarett) och 5 % är dagligsnusare. Mest dominerande på gymnasienivå.</p> <p>Mycket av droghanteringen är kopplat till psykisk ohälsa.</p> <p>Samverkan mellan polis, hela civilsamhället och kommunens verksamheter är nödvändig för att komma till bukt med den negativa utvecklingen.</p>
ORSAKSANALYS När / Vem / Var / Hur / Intressenter
<p>Vi ser nu en minskning av narkotikabruk hos den yngre befolkningen men en ökning hos äldre. Brukande och överlåtelse kan kopplas till särskilda ”hotspots” men kan i princip ske var som helst. Gömmor används frekvent både inom som utomhus.</p> <p>Ökning av narkotika kan kopplas till psykisk ohälsa, som ett exempel anser endast 63 % av de unga någon att prata med om sina innersta känslor (Liv hälsa ung 2023). Framtidstron hos befolkningen utifrån rådande samhällsklimat och omvärldsläge sviktar. Droganvändandet har till viss del över tid normaliserats i samhället.</p> <p>Orsaken till användandet av alkohol, droger och tobak kan variera från person till person.</p>

Aktivitet/Åtgärd som riktas mot att påverka de troliga orsakerna	Mål (formulera mål: SMART –Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt, Tidsbundet)	Ansvarig
Intensifierad närvaro, uniform & civilt utifrån gemensam lägesbild.	Ökad lagföring, försvåra för dem som hanterar narkotika samt skydda enskilda ungdomar.	Polisen
Polisen, polisens volontärer, vaktare, nattvandrare och ungoacher skall röra sig i områden utifrån gemensam lägesbild som bland annat hämtas från Embrace.	Öka tryggheten och fånga upp ungdomar.	Polisen/ Kommunen
Informationsinsatser till vårdnadshavare som utgår från kommunens unggrupp och utifrån identifierade behov.	Öka kunskap och förståelse bland vårdnadshavare om vad ungdomar ställs inför och hur man kan agera som vårdnadshavare. Detta genom egna insatser och föreläsare.	Kommunen/ Polisen
Narkotikasök med hund, med inriktning mot skol- och fritidsverksamhet	Försvåra hantering och minimera tillgången av narkotika i kommunala verksamhetslokaler.	Polisen
Samverkan och kommunikation mellan kommunens verksamheter och polis skall ytterligare förstärkas för tidiga insatser.	Agera vid minsta lilla misstanke.	Polisen/ kommunen
Kamerabevakning på platser där behovet uppstår.	För att bättre öka tryggheten, motverka droghandel och personrån.	Kommunen
ANDTS vecka genomförs V13. Elever i årskurs 8 ska få särskild information. Langningskampanjer, övriga kampanjer som rör ANDTS området skall om möjligt genomföras under den veckan.	Målet är att informera ungdomar och vårdnadshavare om skadeverkan och problembild.	Kommunen/ Polisen
Samverkan mellan polis och upprättat ungteam inom social och arbetsmarknad skall fortlöpa enligt plan.	Målet är att gemensamt angripa den problembild vi nu sett under året med ungdomar som har etablerat ett kriminellt beteende.	Kommunen/ Polisen
Röjning vegetation och översyn av trygghetsbelysning	Mer insyn, färre platser att gömma sig på samt motverka den upplevda otryggheten som rapporterats in i Embrace av både medborgare och personal.	Kommunen /VME
Samverkan kring avhopparverksamhet skall implementeras	Målet är att ge stöd till dem som vill hoppa av sin kriminella bana och förebygga återfall.	Polisen/ Kommunen
Erbjuda barn och unga alternativ till en kriminell livsstil.	Förvaltningar ska tidigt samverka för att hitta alternativa aktiviteter och möjliggöra deltagande i föreningsliv, fritidsgårdsverksamhet och kulturskolan m.m.	Kommunen
Ungdomsfullmäktige	Ungdomsfullmäktige genomför en framtidswerkstad kring trygghetsfrågor.	Kommunen

FOKUSOMRÅDE (Baserad på Samlad lägesbild)**Ökad trygghet och minskad brottsbenägenhet i centrum och Nygårdsområdet.**

Ansvariga:

Social och arbetsmarknadsförvaltningen, vård och omsorgsförvaltningen, kultur och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, VME, **KBAB**, **samhällsbyggnadsförvaltningen** samt polis

PROBLEMBESKRIVNING Fokusområde

Den upplevda otryggheten utifrån rapporter i Embrace, trygghetsundersökningen samt polisens dialog med medborgare.

Idag finns utmaningar vad gäller den upplevda otryggheten i Köpings kommun. Andelen invånare som uppger att de ofta eller ibland avstår från att gå ut ensam på grund av rädsla av att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad har ökat över tid. Vi kan särskilt se att centrala delarna och Nygårdsområdet är mer förekommande för inrapportering av otrygghet. I handlingsplanen anges exempel på hur vi når ökad närvaro i det offentliga rummet.

Enligt rapporter i Embrace kan vi numera också utläsa att vissa trafiksituationer upplevs som otrygga, detta hanteras i ett särskilt fokusområde för trafik.

I senaste liv hälsa ungrapporten uppger ungdomar att de upplever otrygghet både inom skola och under fritiden. Representanter från Kultur- och fritidsförvaltningen har under hösten deltagit i ett antal workshops anordnade av Region Västmanland -Kraftsamling för ett livskraftigt Västmanland där målet är att hitta gemensamma arbetssätt för att öka den upplevda hälsan bland länets invånare. För större genomslagskraft bör representanter från fler förvaltningar delta i det fortsatta arbetet.

Utifrån trygghetsvandringen i bostadsområdet har det uppkommit signaler om narkotika och otrygghetsskapande gäng. I Embracerapporterna och genom trygghetsundersökningarna kan vi läsa att det sker öppen narkotikaförsäljning i centrum och på Nygårdsområdet.

I dialog med medborgare kan vi utläsa en brist på aktiviteter som förenar medborgare såsom fritidsgårdar, medborgarkontor, informationsträffar, föräldrautbildningar, föreningsaktiviteter, stödinsatser, arrangemang och spontanaktiviteter.

ORSAKSANALYS

När / Vem / Var / Hur / Intressenter

I möten med medborgare får polisen till sig att otryggheten är stor och mycket narkotikahandling pågår. Trots rörelse av väktare, ungoacher och polis har inte den upplevda otryggheten minskat hos befolkningen.

Otryggheten upplevs särskilt påtaglig under dagtid, helger och kvällstid enligt Embrace rapporter.

Fördjupad orsaksanalys skall genomföras av ansvariga för detta fokusområde.

Aktivitet/Åtgärd som riktas mot att påverka de troliga orsakerna	Mål (formulera mål; SMART –Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt, Tidsbundet)	Ansvarig
Intensifierad närvaro utifrån gemensam lägesbild.	Öka den upplevda tryggheten.	Polisen/ kommunen
KBAB genomför trygghetsvandringar löpande under året i Nygårds bostadsområde. Trygghetsvandringarna sker i samverkan med övriga aktörer i området.	Öka den upplevda tryggheten i området och samla in boende och andra aktörers åsikter på förbättringar.	KBAB
Trygghetsvandring i centrum.	Samla in näringsidkares och medborgares synpunkter på förbättringar kring trygghet och utarbeta en handlingsplan för åtgärd.	Kommunen (samhällsbyggnadsförvaltningen, näringslivs-avdelningen)
Huskurage syftar till att öka tryggheten för de boende och KBAB kommer att under 2023 genomföra en informationskampanj för att uppmärksamma konceptet huskurage. Arbetet fortsätter 2024.	Uppmärksamma och minska våld i nära relation i hemmet.	KBAB
Samverkan mellan aktörer som arbetar med barn och ungdomar i bostadsområdet för att upptäcka tidiga riskfaktorer och utveckla friskfaktorer. Det kan till exempel innebära ökad delaktighet för de boende, flera fritidsaktiviteter, stödinsatser m.m.	Utbildningsförvaltningen (kultur och fritid) och social- och arbetsmarknadsförvaltningen, vård och omsorg samt polisen skall gemensamt analysera behoven och styra verksamheterna utifrån behoven i bostadsområdena.	KBAB/ Kommunen/ Polisen
Polisens volontärer, nattvandrare och ungcoacher skall röra sig i centrum och Nygårdsområdet utifrån gemensam lägesbild som bland annat hämtas från Embrace.	Ökad trygghet och vuxennärvaro.	Kommunen/ Polisen
Genomför åtgärder för att förbättra belysning på kommunens fastigheter (skolor) efter genomförda trygghetsvandringar enligt plan. Ännu ej budgeterat.	Förebygga skadegörelse samt öka tryggheten.	KBAB/ SBF
KBAB genomför årligen ett Trygghetspaket med skalskydd för ca 50 bostäder/år, har hittills införts i ca 200 bostäder.	Förebygga skadegörelse samt öka tryggheten.	KBAB
Implementering av kamerabevakning på Nygårdsområdet utifrån behovsanalys.	Förebygga skadegörelse samt öka tryggheten.	Polisen
Samverkan mellan aktörer för att skapa förutsättningar för vuxna i angivna områden att vara en del av samhället. Det kan till exempel innebära föräldrainsatser, samhällsinformationer, utbildningsinsatser, delaktighet i bostadsområdet.	Ökad delaktighet i samhället i stort samt i sitt bostadsområde.	Kommunen, Polisen

Skapa aktiviteter och miljöer som gör att medborgare vill vistas i centrala delarna av Köping, dygnet runt.	Öka viljan till att vistas i offentliga miljöer, skapa eller ge förutsättningar för mötesplatser och gemensamma aktiviteter (alla åldrar).	Kommunen (näringsliv, kultur och fritid, VME park)
Planera och genomföra riktade insatser mot skadegörelse/klotter på aktuella tider och platser utifrån gemensam lägesbild.	Förebygga skadegörelse samt öka tryggheten.	Polisen/ KBAB/ Kommunen
Omedelbara insatser för att återinföra personer som hamnat i utanförskap, för att snabbt återgå till jobb, utbildning, stödinsats eller annan sysselsättning.	Öka integrationen i samhället och motverka utanförskap.	Kommunen, KBAB
Målar över eller tar bort klotter, byter ut glasrutor. Vidare utredning för att se över möjligheten att välja okrossbart glas där upprepning ofta sker.	Åtgärda skadegörelsen så fort som möjligt för att minska risken för ny skadegörelse.	Kommunen
Trygghetsundersökning	Förebygga otrygghet i kommunen.	Kommunen
Fortsatt arbete med att implementera ny lagstiftning ”kommuner mot brott” i hela koncernen. Lagen innebär att kommuner åläggs arbeta brottsförebyggande. Lag (2023:196)	Implementera brottsförebyggande arbete i hela koncernen i syfte att motverka brott.	Kommunen
Framtagande av en övergripande lägesbild och åtgärdsplan utifrån ”kommuner mot brott”. Lag (2023:196)	Kommuner ska, med lägesbilden som underlag, besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser att vidta för att förebygga brott (åtgärdsplan)	Kommunen
Framtagande av policy, brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete för Köpings kommunkoncern.	Underlätta implementering av ny lagstiftning.	Kommunen

FOKUSOMRÅDE (Baserad på Samlad lägesbild)

Trafiksäkerhet

Ansvarig förvaltning/bolag
Kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, **VME** samt polis

PROBLEMBESKRIVNING Fokusområde

En stor ökning gällande samtal till polisen och inrapporter i Embrace påvisar otrygghet i trafikmiljön i Köping. Många upplever störande buskörning i form av hastighetsöverträdelser, stretrace sommartid, felparkeringar samt stora samlingar av motorburen ungdom som ofta är högljudda och skräpar ner i närområdet. En ökning av rapporter där allmänheten påtalar en rädsla att råka ut för olyckor är nu mer tydligt än tidigare.

Utifrån nulägesanalyser investerar VME i byggnation av fysiska trafiksäkerhetsåtgärder. Syftet är att öka trafiksäkerheten för kommunens oskyddade trafikanter, främst fotgängare, cyklister och inte minst barn. Av den anledning fokuserar VME på stråk till och från skolor på kommunens huvudgator. VME har också inriktat sig på att uppnå nollvisionens delmål om andel säkra gcm-passager på kommunens huvudnät.

ORSAKSANALYS

När / Vem / Var / Hur / Intressenter

De allmänna hastighetsöverträdelserna upplevs under hela dygnet medan problematiken kring motorburen ungdom ofta förekommer under helger. Polisen och VME sitter i regelbundna lägesbildsmöten och följer utvecklingen i Embrace.

Fördjupad orsaksanalys skall genomföras av ansvariga för detta fokusområde.

Aktivitet/Åtgärd som riktas mot att påverka de troliga orsakerna	Mål (formulera mål: SMART –Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt, Tidsbundet)	Ansvarig
<p>Trafiksäkerhetsåtgärder på Ringvägen vid McDonalds, Skogsleden samt södra delen av Östanåsgatan kommer att installeras.</p> <p>Under 2024 kommer VME att äska investeringsmedel för installation av trafiksäkerhetsåtgärder till 2025 baserat på trafikmätningar och synpunkter från medborgare.</p>	<p>Syftet är att öka trafiksäkerheten för kommunens oskyddade trafikanter.</p> <p>Minska antalet trafikolyckor med motorfordon med allvarligt skadade eller döda på det kommunala vägnätet.</p>	<p>Kommunen</p>
<p>VME utför trafikmätningar utifrån inkomna tips och rapporter i Embrace.</p>	<p>Identifiera platser där åtgärder kan komma att krävas.</p>	<p>VME</p>
<p>Polisen skall utföra hastighetskontroller utifrån framtagna lägesbilder där kommunens trafikmätningar och Embrace utgör en del.</p>	<p>Öka trafiksäkerheten och förebygga hastighetsöverträdelser.</p>	<p>Polisen</p>
<p>Samverkan gällande information till elever på trafikskolorna i Köping.</p>	<p>Öka medvetenhet om regelförfärd och konsekvenser av att framföra fordon olagligt.</p>	<p>Polisen</p>

Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

1 § I denna lag finns bestämmelser om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

2 § Kommuner ska bidra till att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett effektivt sätt genom att fullgöra de uppgifter som följer av denna lag.

3 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och tar visst ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

Lägesbild och åtgärdsplan

4 § Kommuner ska ta fram en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område.

Lägesbilden ska innehålla

1. en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser,
2. annan information av betydelse i sammanhanget, och
3. en analys av kartläggningen och informationen.

5 § Kommuner ska, med lägesbilden som underlag, besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser att vidta för att förebygga brott (åtgärdsplan).

6 § Kommuner ska minst vartannat år uppdatera lägesbilden och följa upp åtgärdsplanen.

7 § Arbetet med lägesbilden och åtgärdsplanen ska i den utsträckning som det är lämpligt integreras med sådant analys- och planeringsarbete som sker i enlighet med andra författningar.

Kommuners ansvar för samordning

8 § Kommuner ska inom sitt geografiska område ansvara för samordningen av det brottsförebyggande arbetet enligt 9 och 10 §§.

9 § Kommuner ska verka för att skriftliga överenskommelser om samverkan ingås med relevanta aktörer. En sådan överenskommelse ska innehålla åtminstone uppgifter om för vilka syften och inom vilka områden som samverkan ska ske.

10 § Kommuner ska också verka för att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett särskilt forum (strategiskt råd) där kommunen och relevanta aktörer ingår. Rådet ska ledas av kommunen.

Kommuner ska verka för att övriga aktörer i rådet deltar med representanter som har ledande befattningar.

Samordningsfunktion

11 § Kommuner ska ha en samordningsfunktion för brottsförebyggande frågor.

12 § Samordningsfunktionen ska särskilt

1. samordna och stödja genomförandet av kommunens arbete enligt denna lag,
2. utgöra kommunens kontaktpunkt i förhållande till externa aktörer, och
3. bidra till att information om det brottsförebyggande arbetet sprids till kommunens invånare och andra som kan ha intresse eller behov av sådan information.

Ledningen av arbetet

13 § Kommunstyrelsen, eller den nämnd som kommunfullmäktige beslutar, ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige.

Övergångsbestämmelser

2023:196

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.
2. Kommuner behöver inte besluta om en åtgärdsplan enligt 5 § förrän den 1 juli 2024.